

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye’de sağlık hizmetlerinin sürdürülebilirliği, yalnızca altyapı yatırımları ve fiziki kapasiteyle değil; bu sistemi ayakta tutan nitelikli insan gücünün doğru alanlarda, yeterli sayıda ve güvenceli biçimde istihdam edilmesiyle ve bu istihdamın doğru planlanmasıyla mümkündür. Ancak son yıllarda Tıpta Uzmanlık Sınavı (TUS) tercih sonuçları incelendiğinde, sağlık sisteminin omurgasını oluşturan bazı branşların sistematik biçimde tercih edilmediği, kontenjanlarının boş kaldığı ve bu durumun artık yapısal bir krize dönüştüğü açıkça görülmektedir.

Özellikle çocuk sağlığı ve hastalıkları, kadın hastalıkları ve doğum, genel cerrahi, acil tıp, anesteziyoloji ve reanimasyon gibi hem iş yükü hem de hukuki, fiziksel ve psikolojik riskleri yüksek branşlarda uzman hekim sayısı hızla azalmaktadır. Bu branşlar, toplum sağlığı açısından vazgeçilmez alanlar olmasına rağmen; çalışma koşullarının ağırlığı, nöbet yükü, sağlıkta şiddet vakaları, yüksek malpraktis riski, mesleki itibarsızlaşma ve yetersiz özlük hakları nedeniyle genç hekimler tarafından giderek daha az tercih edilmektedir.

Ortaya çıkan tablo, yalnızca hekimlerin bireysel tercihleriyle açıklanamayacak kadar derin ve sistemeldir. Türkiye’de bazı branşlarda uzman hekim başına düşen hasta sayıları uluslararası standartların çok üzerine çıkmış; çocuklar, kadınlar, yaşlılar ve acil müdahaleye ihtiyaç duyan hastalar için sağlık hizmetine erişim ciddi biçimde zorlaşmıştır. Randevu sürelerinin uzaması, sevk zincirlerinin tıkanması, acil servislerde kronik yoğunluk ve bazı hastanelerde belirli hizmetlerin sürdürülemez hâle gelmesi bu sürecin doğrudan sonuçlarıdır. Bu durumun en çarpıcı yönlerinden biri, sağlık sisteminin geleceğini taşıyacak genç hekimlerin, riskli branşlardan sistematik biçimde uzaklaşmasıdır. Mevcut eğilim devam ettiği takdirde, yalnızca bugün değil; önümüzdeki 5–10 yıl içinde telafisi son derece güç, hatta bazı alanlarda imkânsız olacak bir uzman hekim açığıyla karşı karşıya kalınacağı açıktır. Bir branşta uzman yetiştirmek yıllar alan bir süreçtir; bugün boş kalan kontenjanların yarattığı boşluk, yarın kısa vadeli önlemlerle doldurulamayacaktır.

Sorunun çözümü, yalnızca kontenjan artırımı veya geçici teşviklerle sınırlı tutulamaz. Riskli branşların neden tercih edilmediği bütüncül biçimde ele alınmalı; tıp fakültelerindeki eğitimden başlayarak uzmanlık eğitimi süreci, çalışma koşulları, ücret ve özlük hakları, hukuki koruma mekanizmaları, şiddetle mücadele politikaları ve kariyer planlaması birlikte değerlendirilmelidir. Aksi hâlde, alınacak parçalı önlemler sorunu ötelemekten öteye geçmeyecektir.

Bu çerçevede bir Meclis Araştırma Komisyonu çalışması kapsamında;

- TUS'ta son on yılda kontenjanları boş kalan ve düşük tercih edilen branşların nedenlerinin bilimsel ve veriye dayalı biçimde analiz edilmesi,
- Riskli branşlarda uzman hekim sayısındaki azalışın sağlık hizmetlerine etkisinin il ve bölge bazında ortaya konulması,
- Uzmanlık eğitimi sürecinde yaşanan sorunların (nöbet, iş yükü, eğitim niteliği, tükenmişlik) incelenmesi,
- Riskli branşlarda görev yapan hekimlere yönelik ücret, teşvik ve özlük haklarının yeterliliğinin değerlendirilmesi,
- Malpraktis davaları ve sağlıkta şiddet vakalarının branş tercihlerine etkisinin araştırılması,
- Genç hekimlerin bu branşlara yönelmesini sağlayacak kalıcı teşvik modellerinin (ek ücret, vergi indirim, çalışma saatlerinin düzenlenmesi, zorunlu destek personeli, hukuki koruma) geliştirilmesi,
- Sağlık sisteminde nitelikli insan gücüne ilişkin uzun vadeli ve gerçekçi bir planlamanın oluşturulması zorunlu hâle gelmiştir.

Bugün bu sorunun görmezden gelinmesi; yarın çocuklarımız için çocuk doktoru, kadınlar için kadın doğum uzmanı, acil vakalar için yeterli hekim bulamayan bir sağlık sistemiyle karşı karşıya kalınması kaçınılmazdır. Sağlık sisteminde yaşanacak bu çöküşün bedeli yalnızca hekimler tarafından değil; doğrudan toplumun tamamı tarafından ödenecektir. Bu nedenle gecikmeden harekete geçilmesi, günü kurtarmaya yönelik değil; geleceği güvence altına alan politikaların hayata geçirilmesi hayati önem taşımaktadır.

Tüm bu nedenlerle; TUS'ta riskli branşların tercih edilmemesi sorununun tüm boyutlarıyla araştırılması, nedenlerinin tespit edilmesi ve sağlık sisteminin sürdürülebilirliği için gerekli yapısal çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasını arz ve teklif ederim. 16.12.2025

16.12.2025

Op. Dr. Ali KARAOBA
Uşak Milletvekili
1323

1545. Sayılı Meclis Araştırma Önergesinin İmza Çizelgesi

Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
Adnan BEKER	ANKARA	A
Orhan SENER	Adana	Orhan Sener
Özgür Ercan İNCE	Adana	Özgür Ercan İnce
Ercim Korakoz	Aydın	Ercim Korakoz
Mahir Pınar	Deniz	Mahir Pınar
Nurhan Yentirici	Pekir	Nurhan Yentirici
İbrahim ARSLAN	Eskişehir	İbrahim Arslan
Nermiş Yıldırım Kara + Hatay		Nermiş Yıldırım Kara + Hatay
Rifat Halilbeyli	Rize	Rifat Halilbeyli
Yüksel Nensur Kaya	İstanbul	Yüksel Nensur Kaya
Mehmet Tazak	İstanbul	Mehmet Tazak
Mehmet ERKİS	Giresun	Mehmet Erkiş
İrfan ARPAÇ	Denizli	İrfan Arpaç
Cevdet Akay	Konya	Cevdet Akay
Levent Karagöz	Ankara	Levent Karagöz
Sibel Suçmez	Tatvan	Sibel Suçmez
Etilen Altın	Zeytinlik	Etilen Altın
Talat NİNGER	İstanbul	Talat Ninger
Mehmet Tahtacı	Gorun	Mehmet Tahtacı
Arçur Taftent	Sakarya	Arçur Taftent

